

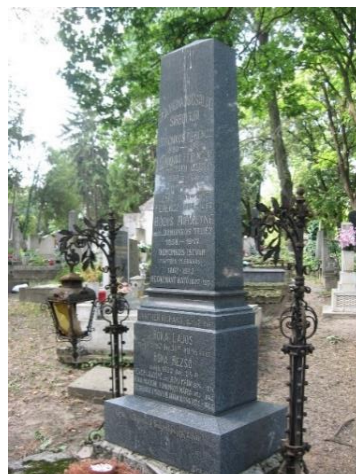
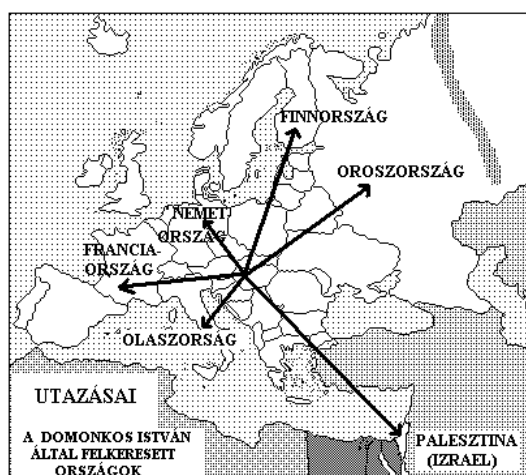
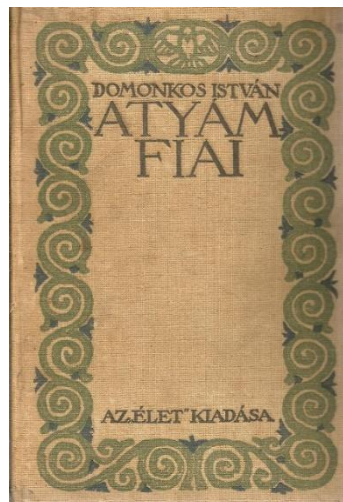
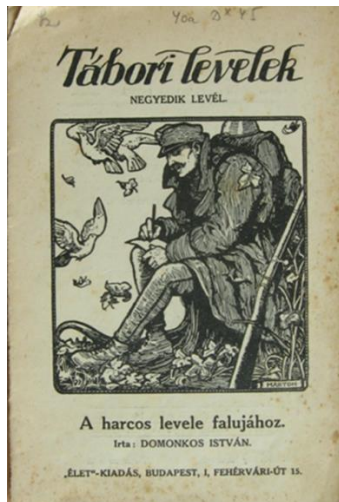
KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG SZAKTERÜLET IRIDALMI ÖRÖKSÉG

DOMONKOS ISTVÁN (1862-1923) NYÚLI ÍRÓI MUNKÁSSÁGA

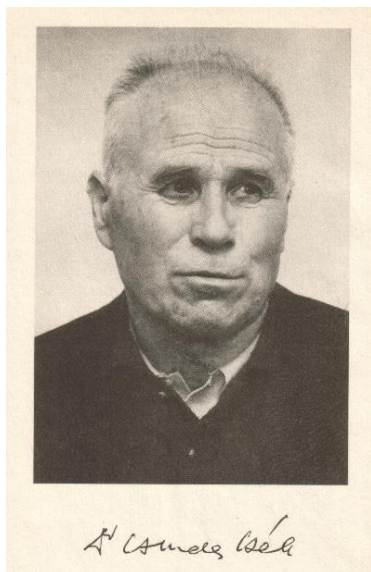

*Domonkos István
plébános*

DOMONKOS ISTVÁN 1862-ben született Győrben. Édesanyja Jászai Mari keresztanya volt. **1889-ben szentelték pappá**, írásművészete akkor teljesedett ki, amikor **1905-ben Nyúlra helyezték**. Műveinek száma 20 körül van. Könyveiben a szegények, és öregek egy-egy jellegzetes képviselőjének sorsát, életét örökítette meg. „Szerettem azokat, akikről írtam” vallotta egyik művében. Írásai Gárdonyi, Tömörkény, Móra és Mikszáth kötetének hangulatát idézi. Szereplőiről személyiségjegyeik hosszas bemutatásával részletes rajzot készít. Egy kritikusa szerint „ írásai rajzok köré novellákba sűrített regények”. Történeteinek központja a sok baj, csapás, szenvedés (filoxéravész, kivándorlás, világháború). Szívesen használt népnyelvi fordulatokat. Szinte egész Európát beutazta, kétszer járt a Szentföldön is. 1923-ban halt meg Nyúlon, a győri nádorvárosi temetőben családi sírban nyugszik. Emléktáblája a nyúli plébánia falán látható.

DR. CSENDES BÉLA (1921-1996) KÖLTŐI MUNKÁSSÁGA

Dr. CSENDES BÉLA 1921-ben Nyúlhegyben született, gazdacsaládban. A győri Czuczor Gergely Bencés Gimnáziumban érettségizett. Pesten, a Pázmány Péter Tudományegyetemen szerzett **magyar-latin szakos tanári diplomát**. Tehetséges lírikusként indult 1944-ben, tevékenyen részt vállalt haladó ifjúsági mozgalmakban. 1948-ban letartóztatták, **koncepciós perbe fogták és Recskre internálták**. Öt évet töltött különböző táborokban, majd két év váci fegyház várt rá. 1955-ös szabadulása után búcsút mondott a költészetnek, előbb raktárosként dolgozott, majd két évtizeden át elismert műszaki könyvtárosként tevékenykedett, a tudományos tájékoztatásról több könyvet írt. 1981-es nyugdíjazása után előbb Pesten később nyúlhegyi szőlőbirtokán élt, visszatért a versíráshoz is. **Első kötetét 70 éves korában adták ki.** 1991 és 96 közt **5 verseskötete jelent meg**. Költeményei végig jelen voltak a legrangosabb hazai folyóiratokban, idegen nyelven is megjelentek. Moralizáló, filozofikus versei egy igazságkereső ember vívódásait tárják az olvasó elé. Végző megnyugvásra a nyúli temetőben talált. Emléktáblája a nyúli iskolában látható.

KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG SZAKTERÜLET MŰVÉSZETI ÉRTÉKEK

SZABÓ JÓZSEF (1925-2010) ALKOTÓI TEVÉKENYSÉGE

SZABÓ JÓZSEF 1925-ben született **Nyúlon** egy sokgyermekes családban. Korán felfigyeltek rajztehetségére. 1947 és 1953 között önerőből elvégezte A **Magyar Képzőművészeti Főiskola** festő tagozatát. Mivel a Rákosi-rendszer nem adott lehetőséget számára, ezért **1956-ban Franciaországba emigrált**, ahol elvégezte a **Párizsi Képzőművészeti Főiskola** festő szakát, később a **Nizzai Képzőművészeti Főiskolát** is. Első önálló kiállítását 1965-ben **Madridban**, a következőt 1966-ban **Párizsban** rendezte. Itt felfigyelt rá egy amerikai műgyűjtő, aki felvásárolta összes képét és amerikai szerződést kínált neki, ezért 1966 decemberében **Amerikába költözött**, ahol **Chicagóban, Washingtonban és Los Angelesben** állíthatta ki műveit, de **New Yorkban, Montréalban és Bostonban** is bemutatkozhatott. Hamar átlátta azonban, hogy Amerikában az elüzletiesedés várna rá, így visszatért Párizsba, ahol **absztrakt expresszionista korszaka** kezdődött. Az 1968-as diáklázadások hatására **szurrealista** képeket festett. Ebben az évben **Madridban** is nyílt kiállítása. 1969-ben egy dél-francia falucskába, **Lussanba** költözött. 1973-ban Olaszországban és Svájcban mutatkozott be műveivel. 1975-ben **Párizsban** rendezett önálló kiállítást, aztán **Bázelben és Brüsszelben** is sikert aratott, ebben az évben **5 rangos szakmai elismerést nyert el**, a média is többször foglalkozott vele. 1976-ban **heroikus újfiguratív szobrokat** készített. 1985-től kezdődik utolsó festői korszaka. 1991-ben **Nimesben** mutatta be szobrait és festményeit. **2010-ben hunyt el** D-Franciaországban. Hagyatékát nyúli unokaöccse kezeli, aki hamvait végakarátának megfelelően a **nyúli temetőbe** hozatta. Összegezve munkásságát: Előbb **absztrakt expresszionista**, majd **szurrealista** képeiről lett híres. **A fantasztikus festészet nagymestere** volt.

KULTRÁLIS ÖRÖKSÉG SZAKTERÜLRT IRODALMI ÖRÖKSÉG

Dr. ÁBRAHÁM IMRE (1928-2018) TUDOMÁNYOS MUNKÁSSÁGA

Dr. **ÁBRAHÁM IMRE** néprajzkutató, nyelvtörténész, helytörténész, magyar – ének szakos tanár, karvezető 1929-ben született Nyúlon. Tanulmányinak fontos állomásai voltak a győri és pannonhalmi **bencés iskolák**. Később a Győri **Zeneiskola**, a **Kántorképző** és a **Győri Tanítóképző** elvégzése után a **Pécsi Tanárképző Főiskolán** szerzett **magyar-ének szakos általános iskolai tanári diplomát**. Középiskolai magyar nyelv és irodalom szakos tanári oklevelét pedig az **ELTE** –en vehette át 1966-ban. Ugyanott állították ki **magyar nyelvészeti doktori diplomáját** is 1980-ban. 1952 és 1961 között több Győr környéki településen tanításkodott, majd a Győri Járás Művelődési Otthon igazgatója lett. 1963-tól 78-ig a Pannonhalmi Általános Iskola és Gimnázium tanára volt. 1978-tól 2001-ig **könyvtáros** Pannonhalmán előbb **az általános iskolában**, majd a **Bencés Gimnáziumban**, innen ment nyugdíjba. Kitüntetései között számos, emlékérem, díj, kitüntető cím szerepel. Dr. Ábrahám Imre **Pannonhalma díszpolgára**.

Aktív szellemi és közéleti tevékenységet folytatott a kulturális értékek megőrzése és továbbadása érdekében. Nagyobb lélegzetű művei, hosszabb és rövidebb publikációi zömmel szűkebb tájegységünkkel, **a Sokorói-halomvidék falvaival foglalkoznak**. Tudományos kutatásokra alapozott írásai e települések néprajzát, nyelvészeti-nyelvtörténeti sajátosságait és történelmi vonatkozásait tárják fel. **2018-ban hunyt el**, a pannonhalmi temetőben nyugszik.

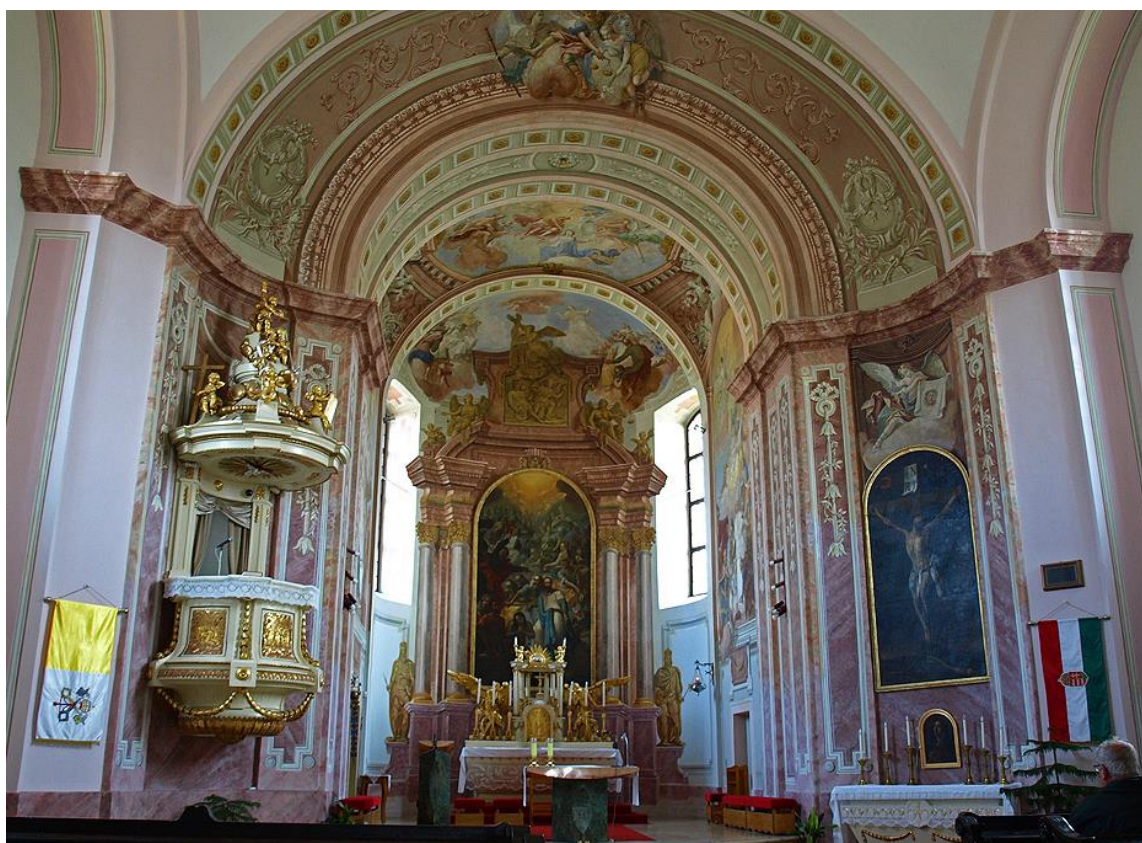

KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG SZAKTERÜLET MŰVÉSZETI ÉRTÉKEK

DORFMEISTER ISTVÁN ALKOTÁSAI A NYÚLI TEMPLOMBAN

DORFMEISTER ISTVÁN 1725-ben született Bécsben egy harangöntő fiaként. 1751-től 1761-ig szobrász bátyjával együtt a **bécsi képzőművészeti akadémiára járt**. Az akadémia elvégzése után **Sopronban telepedett le** és innen 40 éven át szinte **az egész Dunántúl számára dolgozott**. A hazai barokk művészet legtermékenyebb, **nagy gyakorlatú festője volt**. Több falusi templombelső terét kifestette, de dolgozott szerzetesrendeknek és

soproni polgárok számára, valamint a szombathelyi és a pécsi püspök megbízásából is. Elsősorban freskókat festett, de sok oltárképet és magyar történelmi témájú alkotást is készített. Leginkább azoknak a megrendelőknek dolgozott, akiknek nem volt elég pénzük a divatos bécsi mesterek megfizetésére, de azok alkotásaival összevethető műveket szerettek volna festetni. Dorfmeister **1797-ben halt meg Bécsben**. Két fia, István és József is festő lett. **A nyúli templomban oltrképei, 200 négyzetmétert kitevő freskói híresek.**

A nyúli templom felszentelése után 9 évig kifestetlenül állt. A templom kegyúra a szombathelyi püspök, Szily János volt, aki előbből, győri kanonok korából jól ismerte annak állapotát. Bár neki csak a templom külső rendbentartása lett volna feladata, ennek ellenére felvállalta belső kifestetését is. E munkára 1785 november elején a híres templomfestőt, **Dorfmeister Istvánt** kérte fel, aki ekkortájt éppen megbízás hiányában nehéz napokat élt át családjával.

Szily püspök adta meg a festőnek a fő gondolatot is, hogy minek alapján készítse el a megbízást. Az oltárképek még az 1785-86 telén elkészültek, de a rossz idő miatt csak március elejére értek Nyúlra. A szentély freskóit Dorfmeister nagyon rövid idő alatt, április elejétől június elejéig kitűnő minőségben készítette el.